

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12959/2016-ERU

V Ostravě dne 21. prosince 2016

Č. j. 12959-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán dle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení dle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-12959/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Energie Pro s.r.o.**, se sídlem U Sluncové 666/12a, Karlín, 180 00 Praha 8, IČO: 247 01 921, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost Energie Pro s.r.o., se sídlem U Sluncové 666/12a, Karlín, 180 00 Praha 8, IČO: 247 01 921 (dále jen „účastník řízení“), jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141225190 se tím, že porušil ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, když při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, neboť v informačním systému operátora trhu uvedl
- dne 8. ledna 2016, že v případě odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], má se zákazníkem Mateřská škola Třeština, okres Šumperk, příspěvková organizace, se sídlem Úsov - Třeština 9, PSČ 789 73, IČO: 710 11 102, uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, a
 - dne 15. ledna 2016, že v případě odběrných míst EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], a EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], zákazníka Město Chrastava, se sídlem náměstí 1. máje 1, 463 31 Chrastava, IČO: 002 62 871, disponuje opětovným písemným vyjádřením zákazníka ve smyslu ust. § 37 odst. 3 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele,
- přičemž všechny výše uvedené informace nebyly pravdivé, dopustil **spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.**
- II. Dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 100 000 Kč** (slovy: jedno sto tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 64216.

- III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 64216.

Odůvodnění

Dne 4. května 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) u účastníka řízení kontrolu ve věci dodržování povinností obchodníka s elektřinou stanovených v ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 20. října 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05001-35/2016-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole účastník řízení neuplatnil žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05001/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 9. prosince 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141225190 s termínem zahájení licencované činnosti ke dni 3. prosince 2012.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že Obec Třeština, se sídlem Třeština 10, 789 73 Třeština, IČO: 006 35 987 (dále jen „Obec Třeština“), uzavřela dne [REDAKCE] se společností Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, se sídlem Brněnská 3883/48, 695 01 Hodonín, IČO: 292 83 272 (dále jen „Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost“), Smlouvu o energetickém poradenství a správě odběrných míst a odběrných zařízení pro spotřebu elektrické energie a zemního plynu (dále jen „Smlouva o energetickém poradenství“). Město Chrastava, se sídlem náměstí 1. máje 1, 463 31 Chrastava, IČO: 002 62 871 (dále jen „Město Chrastava“), uzavřelo dne [REDAKCE] se společností Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, také Smlouvu o energetickém poradenství. Součástí Smluv o energetickém poradenství byly Plné moci a potvrzení o právních vztazích ze dne [REDAKCE] [v případě Obce Třeština a Mateřské školy Třeština, okres Šumperk, příspěvková organizace, se sídlem Úsov – Třeština 9, PSČ 789 73, IČO: 710 11 102 (dále jen „Mateřská škola Třeština“), aniž by Mateřská škola Třeština uzavřela se společností Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, Smlouvu o energetickém poradenství] a ze dne [REDAKCE] (v případě Města Chrastava), podepsané zástupci Obce Třeština, Mateřské školy Třeština a Města Chrastava, z nichž vyplývá potvrzení, že společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, „je na základě uzavřených smluvních vztahů oprávněna nakládat s odběrnými místy a odběrnými zařízeními energií“ Obce Třeština, Mateřské školy Třeština a Města Chrastava, kdy „toto oprávnění zahrnuje zastupovat“ uvedené subjekty „před dodavateli a distributory energií při přehlášení odběru těchto energií a jednotlivých odběrných míst na nového odběratele (zákazníka), kterým je společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost“. Uvedenými dokumenty je také potvrzováno,

že „společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, je oprávněna na základě uzavřených smluvních vztahů“ s Obcí Třeština, Mateřskou školou Třeština a Městem Chrastava „uzavřít s dodavatelem nové smluvní vztahy v místech dosavadních odběru“ subjektů a „že jí náleží právo takto s těmito odběrnými místy a odběrnými zařízeními nakládat“.

Účastník řízení uzavřel dne [redacted] (i) Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [redacted] se zákazníkem Obcí Třeština mimo jiné i pro odběrné místo EAN [redacted] zákazníka Mateřská škola Třeština na adrese [redacted] (dle přílohy č. 1 k uvedené smlouvě), a (ii) Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [redacted] se zákazníkem Městem Chrastava mimo jiné i pro odběrné místo EAN [redacted] na adrese [redacted], a pro odběrné místo EAN [redacted] na adrese [redacted] (dle přílohy č. 1 k uvedené smlouvě). Obě uvedené smlouvy byly uzavřeny na dobu určitou, a to na dobu od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2019 s možností prodloužení o další čtyři roky. Smlouvy byly v obou případech uzavřeny (podepsány) zmocněncem zákazníků, tj. Obce Třeština a Města Chrastava, a to společností Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, na základě výše uvedených plných mocí.

Výpovědí ze dne 16. prosince 2015, zn. [redacted], vypovědělo Město Chrastava společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, Smlouvu o energetickém poradenství s tím, že společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, nebyla oprávněna bez vědomí zákazníka provést přeregistraci odběrných míst zákazníka na třetí osobu, a odvolalo udělenou plnou moc. Kopie výpovědi (tedy i odvolání plné moci), včetně „Výpisu z usnesení Rady města Chrastava č. [redacted] ze dne [redacted]“ ze dne [redacted] byla mimo jiné zaslána také dne 17. prosince 2015 účastníku řízení prostřednictvím datové schránky (doručeno mu bylo dne 4. ledna 2016). Dále dne 17. prosince 2015 zaslalo Město Chrastava účastníku řízení „Oznámení o nesouhlasu s uzavřením smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. [redacted]“, zn. [redacted], z důvodu překročení zástupčích oprávnění společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost. Kopie oznámení byla mimo jiné zaslána také dne 17. prosince 2015 účastníku řízení prostřednictvím datové schránky (doručeno mu bylo dne 4. ledna 2016).

Dopisem ze dne 3. prosince 2015, který byl společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, prostřednictvím datové schránky doručen dne 9. prosince 2015, Obec Třeština vypověděla společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, Smlouvu o energetickém poradenství. Též dopisem byly také odvolány plné moci jí udělené Obcí Třeština a Mateřskou školou Třeština. Dopisem ze dne 15. prosince 2015, č. j. [redacted], Obec Třeština oznámila účastníku řízení, že společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, překročila svá zástupčí oprávnění při uzavírání smlouvy s účastníkem řízení a že s uzavřením smlouvy nesouhlasí. Obec Třeština tímto dopisem vypověděla Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [redacted]. Dopis byl účastníku řízení doručen dne 4. ledna 2016 prostřednictvím datové schránky.

Následně, a to dne 8. ledna 2016, účastník řízení zadal do informačního systému operátora trhu, tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318, držitele licence na činnost operátora trhu č. 150504700 (dále jen „Operátor trhu“), žádost o změnu dodavatele mimo jiné i v odběrných místech EAN [redacted], EAN [redacted] a EAN [redacted] ze stávajících dodavatelů elektřiny na něj.

Stávající dodavatelé elektřiny [tj. společnost ČEZ Prodej, s.r.o., se sídlem Praha 4, Duhová 1/425, PSČ 140 53, IČO: 272 32 433 (v případě Města Chrastava), a společnost Amper Market, a.s., se sídlem Antala Staška 1076/33a, Krč, 140 00 Praha 4, IČO: 241 28 376 (v případě Obce Třeština a Mateřské školy Třeština)] podali mimo jiné i ohledně odběrných míst EAN [redacted] a EAN [redacted] (Město Chrastava) dne 12. ledna 2016 a ohledně odběrného místa EAN [redacted] (Mateřská škola Třeština) dne 8. ledna 2016 v rámci informačního systému Operátora trhu žádost o pozastavení procesu změny dodavatele, a to z důvodu, že nedošlo k ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem, jejímž předmětem byla dodávka elektřiny.

Účastník řízení v návaznosti na podané žádosti o pozastavení změny dodavatele kontaktoval společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, mimo jiné i dopisy ze dne 22. prosince 2015 a ze dne 8. ledna 2016, kdy přílohou těchto dopisů byly seznamy zákazníků, kterých se dopis týkal (v obou dopisech byly uvedeny jako zákazník Obec Třeština, Mateřská škola Třeština a Město Chrastava uvede, ač požadavek na změnu dodavatele byl v případě těchto subjektů vznesen až dne 8. ledna 2016). V rámci dopisů účastník řízení žádal společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, o vyjádření k subjektům uvedeným v příloze dopisu v tom směru, zda nedošlo k uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny s jiným dodavatelem, než je účastník řízení.

Společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, následně účastníku řízení zaslala dopis ze dne 23. prosince 2015 a ze dne 8. ledna 2016 označený vždy jako „Vyjádření k zamítnuté změně dodavatele“. V dopisech bylo uvedeno, že smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny byla podepsána pouze s účastníkem řízení a ze strany společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, žádná jiná smlouva podepsána nebyla. Závěrem společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, žádala o opětovný převod odběrných míst k účastníku řízení. Přílohu dopisů vždy tvořil seznam dotčených zákazníků, přičemž na seznamu figurovali i zákazníci Obec Třeština, Mateřská škola Třeština a Město Chrastava.

V případě odběrných míst EAN [redacted], EAN [redacted] a EAN [redacted], v návaznosti na stávajícími dodavateli podané žádosti o pozastavení změny dodavatele, potvrdil účastník řízení v informačním systému Operátora trhu žádosti o změnu dodavatele, resp. uvedl, že disponuje opětovným písemným vyjádřením zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele (v případě odběrného místa EAN [redacted] tak účastník řízení učinil dne 9. ledna 2016 a v případě odběrných míst EAN [redacted] a EAN [redacted] dne 15. ledna 2016).

V rámci kontroly účastník řízení přípisem ze dne 3. června 2016 Úřadu sdělil, že u Obce Třeština zaregistroval nezájem o uskutečnění převodu a tudíž u odběrných míst Obce Třeština nedošlo k registraci na nového dodavatele (tedy na účastníka řízení). Zbýlá odběrná místa byla přeregistrována v souladu se smlouvou. U odběrných míst, kde byl následně zaregistrován požadavek od jiného dodavatele, bylo postupováno v souladu s energetickým zákonem a odběrná místa nebyla blokována. Přípisem ze dne 23. června 2016 účastník řízení k odběrnému místu EAN [redacted] zákazníka Mateřská škola Třeština Úřadu sdělil, že do tohoto odběrného místa v roce 2015 či 2016 nedodával elektřinu, toto odběrné místo nikdy nebylo k účastníku řízení převedeno, byť o to bylo účastníkem řízení žádáno.

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 30 odst. 2 písm. n) téhož zákona, z něhož plyne, že obchodník s elektřinou je mimo jiné povinen při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny uvádět pravdivé a úplné informace a na žádost Úřadu předložit údaje a podklady sloužící k jejich ověření (v rámci tohoto příkazního řízení se pak správní orgán zaměřil na povinnost obchodníka s elektřinou uvádět pravdivé a úplné informace při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny).

V příkazním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141225190 s termínem zahájení licencované činnosti ke dni 3. prosince 2012.

Volba a změna dodavatele elektřiny je upravena ve vyhlášce č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou (dále jen „Vyhláška“), a to konkrétně v ust. § 33 a následujících.

Dle ust. § 33 odst. 1 Vyhlášky platí, že podmínkou pro podání žádosti o změnu dodavatele je smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřená mezi účastníkem trhu s elektřinou a novým dodavatelem. Účastníkem trhu s elektřinou jsou dle ust. § 22 odst. 1 energetického zákona výrobci elektřiny, provozovatel přenosové soustavy, provozovatel distribuční soustavy, operátor trhu, obchodníci s elektřinou a zákazníci. Zákazníkem se pak dle ust. § 2 odst. 2 písm. a) bodu 17 energetického zákona rozumí osoba, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě.

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že zákazníkem v odběrném místě EAN [REDAKCE] je Mateřská škola Třeština, neboť tato elektřinu v uvedeném odběrném místě nakupuje pro své vlastní konečné užití. Skutečnost, že Mateřská škola Třeština je v odběrném místě EAN [REDAKCE] zákazníkem, ostatně vyplývá i z přílohy č. [REDAKCE] ke Smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne [REDAKCE] uzavřené mezi účastníkem řízení a Obcí Třeština, když ve sloupci „Firma“ je uveden název „Mateřská škola Třeština, okres Šumperk, příspěvková organizace“ a nikoliv „Obec Třeština“. Ze Smlouvy o připojení číslo: [REDAKCE] uzavřené dne [REDAKCE] mezi provozovatelem distribuční soustavy, tj. společností ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02, IČO: 247 29 035, a zákazníkem Mateřská škola Třeština, jejímž předmětem bylo trvalé připojení odběrného místa EAN [REDAKCE] k distribuční soustavě, také vyplývá, že zákazníkem v předmětném odběrném místě je Mateřská škola Třeština.

V rámci příkazního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení neměl se zákazníkem Mateřskou školou Třeština pro odběrné místo EAN [REDAKCE] uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny či smlouvu o dodávce elektřiny. Pro úplnost správní orgán podotýká, že účastník řízení měl uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pouze s Obcí Třeština, tedy se subjektem odlišným od Mateřské školy Třeština.

I přes to, že účastník řízení (jakožto nový dodavatel) neměl s Mateřskou školou Třeština (jakožto zákazníkem) uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny

či smlouvu o dodávkách elektřiny, což je dle ust. § 33 odst. 1 Vyhlášky podmínkou pro podání žádosti o změnu dodavatele, podal účastník řízení dne 8. ledna 2016 v informačním systému Operátora trhu žádost o změnu dodavatele elektřiny i pro odběrné místo Mateřské školy Třeština, tedy pro odběrné místo EAN [REDAKCE], kdy uvedl, že v prostorách obvyklých k podnikání uzavřel se zákazníkem (tedy s Mateřskou školou Třeština) smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny.

Lze tedy shrnout, že účastník řízení uvedl nepravdivé informace (tedy to, že uzavřel se zákazníkem Mateřská škola Třeština smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, ač ji s tímto zákazníkem neuzavřel) při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny (tedy při podání žádosti o změnu dodavatele elektřiny v informačním systému Operátora trhu), čímž porušil ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona.

Ohledně odběrných míst EAN [REDAKCE] a EAN [REDAKCE] zákazníka Město Chrastava bylo v rámci příkazního řízení zjištěno a prokázáno, že účastník řízení požádal dne 8. ledna 2016 o změnu dodavatele elektřiny v uvedených odběrných místech ze stávajícího dodavatele na sebe. Dne 12. ledna 2016 podal stávající dodavatel ve smyslu ust. § 36 odst. 2 Vyhlášky žádost o pozastavení procesu změny dodavatele s odůvodněním, že nedošlo k ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem, jejímž předmětem byla dodávka elektřiny.

Dle ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky platí, že pokud stávající dodavatel podá žádost o pozastavení procesu změny dodavatele, avšak nový dodavatel na základě opětovného písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému Operátora trhu žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do 14.00 hodin osmého pracovního dne ode dne předání informací podle ust. § 33 odst. 6 Vyhlášky, Operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele. V opačném případě Operátor trhu proces změny dodavatele ukončí a neprodleně o této skutečnosti informuje stávajícího dodavatele, nového dodavatele, všechny dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy.

Účastník řízení zaslal již dne 8. ledna 2016 společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, jakožto zmocněnci zákazníka Město Chrastava dopis, jímž ji žádal o vyjádření, zda nedošlo k uzavření smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny s jiným dodavatelem, než je účastník řízení. Společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, obratem účastníku řízení dopisem ze dne 8. ledna 2016 sdělila, že smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny byla podepsána pouze s účastníkem řízení, že ze strany společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, žádná jiná smlouva podepsána nebyla a že žádá o opětovný převod odběrných míst k účastníku řízení. Na základě tohoto dopisu společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, (jako opětovného písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele) potvrdil účastník řízení dne 15. ledna 2016 v informačním systému Operátora trhu žádost o změnu dodavatele.

Účastník řízení takto postupoval, ač si musel být vědom toho, že společnost Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, již nezastupuje zákazníka Město Chrastava na základě udělené plné moci, neboť Město Chrastava doručilo dne 4. ledna 2016 prostřednictvím datové schránky účastníku řízení na vědomí svou výpověď ze dne 16. prosince 2015, zn. [REDAKCE], jíž Město Chrastava vypovědělo společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, Smlouvu o energetickém poradenství a taktéž

výslovně odvolalo plnou moc, kterou udělila společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, a na základě které tato společnost zastupovala Město Chrastava. Dopis ze dne 8. ledna 2016 adresovaný společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, jakožto zmocněnci zákazníka Města Chrastava, s nímž účastník řízení uzavřel smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, měl být tedy adresován již přímo Městu Chrastava a nelze jej tedy považovat za opětovné písemné vyjádření zákazníka ve smyslu ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky, na základě kterého by byl účastník řízení oprávněn potvrdit v informačním systému Operátora trhu žádost o změnu dodavatele u odběrných míst EAN [REDAKCE] a EAN [REDAKCE].

Lze tedy shrnout, že účastník řízení uvedl nepravdivé informace (tedy to, že disponuje opětovným písemným vyjádřením zákazníka ve smyslu ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky, které ho opravňovalo k potvrzení žádosti o změnu dodavatele v informačním systému Operátora trhu pro odběrná místa EAN [REDAKCE] a EAN [REDAKCE], ač jím nedisponoval) při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny (tedy v průběhu vyřizování jeho žádosti o změnu dodavatele elektřiny), čímž porušil ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona.

Správní orgán pro úplnost konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a prováděcími předpisy a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti či administrativních postupů je nutno tyto konat tak, aby nedošlo k porušení zákonem stanovených povinností.

S ohledem na uvedené lze konstatovat, že účastník řízení naplnil formální znaky dvou správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou č. 141225190 porušil ust. § 30 odst. 2 písm. n) energetického zákona, když při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, neboť v informačním systému Operátora trhu uvedl (i) dne 8. ledna 2016, že v případě odběrného místa EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], má se zákazníkem MATEŘSKÁ ŠKOLA TŘEŠTINA uzavřenu smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, a (ii) dne 15. ledna 2016, že v případě odběrných míst EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], a EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], zákazníka Město Chrastava disponuje opětovným písemným vyjádřením zákazníka ve smyslu ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, přičemž všechny výše uvedené informace nebyly pravdivé. Správní orgán se musel zabývat také materiální stránkou spáchaných správních deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání

kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Z hlediska materiální stránky správního deliktu je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata správního deliktu implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako správní delikt. V daných případech tato obecná společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků (konkrétně byla narušena jejich svobodná vůle týkající se výběru dodavatele elektřiny), neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků. Uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti u obou jednání účastníka řízení, jež nejsou nižší než nepatrná. Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byla naplněna i materiální stránka obou vytykaných správních deliktů.

Správní orgán se dále zabýval tím, zda nedošlo k situaci předvídané ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. S ohledem na zjištěný a výše popsany skutkový stav má správní orgán za prokázané, že účastník řízení ani v jednom případě nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Správní orgán má tak s ohledem na výše uvedené za prokázané, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, za které je také odpovědný. Správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

V řízení bylo prokázano, že se účastník řízení dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel dvěma skutky dopustil naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se více skutky dopustil téže správního deliktu, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje správní orgán za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (*per analogiam legis*) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup *per analogiam iuris*). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný. Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, za něž může být dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona uložena pokuta ve stejné výměře. Co se týče závažnosti jednotlivých správních deliktů, shledal správní orgán jako závažnější ten správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil tím, že při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele elektřiny uvedl nepravdivé informace, neboť v informačním systému Operátora trhu dne 15. ledna 2016 uvedl, že v případě odběrných míst EAN [redacted] a EAN [redacted] zákazníka Město Chrastava disponuje opětovným písemným vyjádřením zákazníka ve smyslu ust. § 37 odst. 3 Vyhlášky, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, přičemž uvedená informace nebyla pravdivá, neboť tímto skutkem došlo k poškození zákazníka ve dvou odběrných místech (u druhého skutku došlo k poškození zákazníka v jednom odběrném místě).

Za správní delikt dle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona lze dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona uložit pokutu do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlédnout ke všem zjištěným skutečnostem, zejména správní orgán přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě přihlédl správní orgán též k osobě pachatele.

Správní orgán se zabýval zejména závažností spáchaného správního deliktu, kdy má za to, že spáchaný správní delikt je středně závažný, a to zejména s ohledem na to, že účastník řízení zneužil svého postavení v rámci procesu změny dodavatele elektřiny v informačním systému Operátora trhu a nerespektoval vůli zákazníka Města Chrastava (tj. odvolání plné moci společnosti Energie pod kontrolou, obecně prospěšná společnost, o němž počínaje 4. lednem 2016 věděl).

Jako přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán to, že se účastník řízení vytýkaného jednání dopustil v souběhu s jiným jednáním (správním deliktem).

Při stanovení výše pokuty je nutné také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Účastník řízení byl již v minulosti uznán vinným ze spáchání správního deliktu ve věcné působnosti Úřadu (za jednání, kterého se dopustil v období června až srpna 2016), a to konkrétně příkazem ze dne 26. srpna 2016, č. j. 08816-3/2016-ERU, za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 1 písm. e) energetického zákona. Ve správním řízení bylo prokázáno, že účastník řízení spáchal projednávaný správní delikt dne 15. ledna 2016, tedy ještě před tím, než byl potrestán za předcházející protiprávní jednání. Jednání, kdy pachatel spáchal dva nebo více trestných činů dříve, než byl pro některý z nich odsouzen, je právní teorií označováno jako souběh. Uvedené se uplatní i v případě správního trestání, kdy se v tomto případě jednalo o souběh vícečinný různorodý, neboť se účastník řízení dopustil několika skutky naplnění různých skutkových podstat.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem. Z Výkazu zisku a ztráty účastníka řízení ke dni 31. prosince 2015, jenž je založen ve sbírce listin obchodního rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení, vyplývá, že v roce 2015 dosáhl účastník řízení výsledku hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby. Z listin založených ve sbírce listin obchodního rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení vyplývá, že účastník řízení vykonává činnost ve střední míře, kdy tržby za zboží činily v roce 2015 částku ve výši [REDAKCE] Kč (obchodní marže činila částku ve výši [REDAKCE] Kč). Správní orgán je toho názoru, že pokuta v uložené výši není pro účastníka řízení jakožto právnickou osobu likvidačního charakteru, a to i s ohledem na výši (a účel) základního kapitálu zapsaného v obchodním rejstříku (tj. ve výši [REDAKCE] Kč).

Správní orgán po zvážení všech okolností daného případu a za použití zásady absorpce stanovil pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, a považuje tuto výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu

chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 50 000 000 Kč, a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. tohoto příkazu ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení